

อาชญากรรม : ปัญหา และลู่ทางในการดำเนินคดีและการลงโทษอาชญากรรม

นางสาวกนกวรรณ ภิบาลชนม์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-293-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16819731

War Criminals : Problems and Trends in Prosecution
against War Criminals

Miss Kanokwan Pibalchon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Law

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-293-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อาชญากรรมสงคราม : ปัญหาและลู่ทางในการดำเนินคดีและการลงโทษ

อาชญากรรมสงคราม

โดย

นางสาวกนกวรรณ ภิบาลชนม์

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุผานิต เกิดสมเกียรติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมิธ บี. -

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุดสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อรุณ ภาณุพงศ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. อรุณ ภาณุพงศ์)

สุผานิต เกิดสมเกียรติ

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุผานิต เกิดสมเกียรติ)

วิทิต มั่นตาภรณ์

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ วิทิต มั่นตาภรณ์)

พลตรี สุธี จรุงพร

..... กรรมการ
(อาจารย์ พลตรี สุธี จรุงพร)

พรชัย ดำเนินวิวัฒน์

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. พรชัย ดำเนินวิวัฒน์)

C370160 : MAJOR INTERNATIONAL LAW

KEY WORD : WAR CRIMINALS/PROBLEMS/TRENDS/PROSECUTION/PUNISHMENT

KANOKWAN PIBALCHON : WAR CRIMINALS : PROBLEMS AND TRENDS IN PROSECUTION AND PUNISHMENT AGAINST WAR CRIMINALS : ADVISOR : MRS. SUPHANIT KIRDSOMKIAT, 389 pp., ISBN. 974-631-293-6

War is deemed as the most serious pattern of social conflict that usually happens from the past until the present. In time of war, there is always horrible fight which has caused damage to human and property. Then states are required to formulate principles to control those involved in the battle to refrain from the use of force and the persons who violate the principles of law and customary international law for the control of warfare and for the protection of war victims are considered war criminals and deserved punishment therefor.

Although international community tries to bring war criminals to justice before an international or domestic tribunal since the trial at the International Military Tribunals at Nuremberg and Tokyo, there are some problems and obstacles which bar such objective from its way to success. Such problems and obstacles stem from the evolution of principles of international law in this regard, the non-existence of international permanent court for prosecution and punishment of war criminals, and international politics -- one of the main causes thereof.

Such problems could be prevented and resolved by means of, e.g., the conclusion of international agreements, the establishment of an international criminal court, the dissemination of international humanitarian law, etc. It is evident, however, that serious and sincere co-operation among states is the major element in this matter.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....

ลายมือชื่อนิติ.....*Thomas Jirawat*.....

สาขาวิชา.....กฎหมายระหว่างประเทศ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Thomas*.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์

กนกวรรณ ภิบาลชนม์ : อาชญากรสงคราม : ปัญหาและลู่ทางในการดำเนินคดีและลงโทษ
 อาชญากรสงคราม (WAR CRIMINALS : PROBLEMS AND TRENDS IN PROSECUTION
 AND PUNISHMENT AGAINST WAR CRIMINALS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.สุมานิต
 เกิดสมเกียรติ, 389 หน้า ISBN. 974-631-293-6

การสงครามถือได้ว่าเป็นรูปแบบของความขัดแย้งสูงสุดทางสังคมที่มักจะเกิดขึ้นอยู่เสมอในอดีตจนถึงปัจจุบัน ในช่วงเวลาสงครามการสู้รบจะเต็มไปด้วยความโหดร้ายทารุณและก่อความเสียหายทั้งต่อคนและทรัพย์สิน ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องสร้างหลักเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อควบคุมมิให้บุคคลที่มีส่วนร่วมในการสู้รบใช้วิธีการรุนแรง และถือว่าผู้ละเมิดกฎหมายและจารีตประเพณีที่ใช้ควบคุมวิธีการทำสงคราม และที่ใช้ปกป้องบุคคลที่ต้องประสบภัยสงครามเป็นอาชญากรสงคราม รวมทั้งลงโทษผู้กระทำความผิดกฎหมายดังกล่าวด้วย

แม้นานาประเทศจะได้พยายามที่จะนำตัวอาชญากรสงครามมาดำเนินคดีและลงโทษต่อศาลระหว่างประเทศหรือศาลภายในประเทศบ้างก็ตาม นับตั้งแต่การพิจารณาคดีของศาลทหารนูเรมเบิร์กและศาลทหารโตเกียวเป็นต้นมา ก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การดำเนินการดังกล่าวไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้เกิดจากวิวัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ และการไม่มีศาลระหว่างประเทศที่มีลักษณะถาวร เพื่อใช้ในการดำเนินคดีและลงโทษอาชญากรสงครามรวมทั้งปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการเมืองระหว่างประเทศซึ่งนับว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญมากอีกประการหนึ่ง

อย่างไรก็ดี ปัญหาเหล่านี้สามารถจะหาลู่ทางในการป้องกันและแก้ไขได้ เช่น การจัดทำความตกลงระหว่างประเทศ, การจัดตั้งศาลอาชญากรระหว่างประเทศที่ถาวร, การเผยแพร่กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ หรือวิธีการอื่น ๆ ซึ่งวิธีการทั้งหลายจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังและจริงใจจากรัฐต่าง ๆ

ภาควิชา นิติศาสตร์
 สาขาวิชา กฎหมายระหว่างประเทศ
 ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต *กนกวรรณ ภิบาลชนม์*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *สุมานิต เกิดสมเกียรติ*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดีด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุผานิต เกิดสมเกียรติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ดร.พรชัย ด้านวิวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งนอกจากจะได้ให้คำปรึกษา ตลอดจนกรุณาอ่านและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว ท่านทั้งสองยังได้ให้กำลังใจกับผู้เขียนมาตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ภาณุพงศ์ พลตรี สุธี จรูญพร และ ศาสตราจารย์ วิฑิต มันทาภรณ์ ซึ่งกรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งของท่านมาเป็นประธานและกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตามลำดับ

ผู้เขียนขอขอบคุณ พันเอก รัตนพันธ์ โรจนะภิรมย์ นาวาตรีหญิง จิตศิริ สุขโกมล และ เจ้าหน้าที่กรมพระธรรมานุฎอีกหลาย ๆ ท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เขียนตลอดมา รวมทั้ง คุณศุภชัย ชรรวมวงศ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ESCAP ซึ่งกรุณาให้ความช่วยเหลือในการค้นและจัดหาเอกสารให้กับผู้เขียนเป็นอย่างดี อีกทั้ง เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทุกท่าน

ขอขอบคุณ คุณศิริระ สว่างศิลป์ คุณอรรถสิทธิ์ พูลสวัสดิ์ คุณจีระสวัสดิ์ สุรฤทธิ์ ชำรงค์ คุณมัลลิกา มนต์เสถียร คุณสุนีย์ ชินโชติกร และเพื่อน ๆ อีกหลาย ๆ คน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจกับผู้เขียนตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับ คุณชะไมพร สายสิม ที่ได้สละเวลาช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้กับผู้เขียนจนสำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี

บุคคลที่ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง คือ บิดา มารดา ของผู้เขียน ที่ทำให้ผู้เขียนประสบความสำเร็จในชีวิต

กนกวรรณ ภิบาลชนม์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(ง)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(จ)
กิตติกรรมประกาศ.....	(ฉ)
บทนำ.....	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
- ขอบเขตของการศึกษา.....	3
- สมมติฐาน.....	4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 1 แนวความคิด กฎหมายและวิวัฒนาการเกี่ยวกับอาชญากรรมสงคราม.....	6
- แนวความคิด กฎหมายและวิวัฒนาการเกี่ยวกับอาชญากรรมสงคราม.....	6
1 ความหมายของคำว่า "สงคราม".....	6
2 วิวัฒนาการ และรูปแบบของสงคราม.....	9
3 การเริ่มต้น และการสิ้นสุดของสงคราม.....	13
4 ความแตกต่างระหว่างสงครามกับการพิพาทกันด้วยอาวุธ.....	18
- กฎหมายที่ใช้บังคับกับอาชญากรรมสงคราม.....	20
1 ลักษณะของกฎหมายสงคราม.....	20
ก. jus ad bellum.....	20
ข. jus in bello.....	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2 ที่มาของกฎหมายสงคราม.....	23
ก. กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ.....	23
ข. ความตกลงระหว่างประเทศ.....	25
ค. หลักกฎหมายทั่วไป.....	30
ง. คำพิพากษาและคำสอนของนักนิติศาสตร์.....	31
- 2 วิวัฒนาการของแนวความคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมสงคราม.....	36
1 ความหมายของอาชญากรรมสงคราม.....	36
2 ประวัติและวิวัฒนาการของแนวความคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมสงคราม.....	42
บทที่ 2 กฎหมายสารบัญญัติเกี่ยวกับอาชญากรรมสงคราม.....	58
- การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมสงคราม.....	58
1 บุคคลที่เป็นอาชญากรรมสงครามและบุคคลที่มีความ รับผิดชอบต่อการก่ออาชญากรรมสงคราม.....	59
2 ลักษณะของการกระทำอาชญากรรมสงคราม.....	66
3 สิ่งที่ได้รับควบคุมครองมิให้ต้องรับผลจากอาชญากรรมสงคราม.....	75
- การกระทำตามคำสั่ง.....	76
1 ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาสำหรับการ กระทำของผู้บังคับบัญชาของตน.....	83
2 ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาขั้นต้นที่ได้รับ คำสั่งจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงให้ปฏิบัติ.....	87
3 ความรับผิดชอบของหัวหน้ากองเสนาธิการทหาร และเสนาธิการทหารคนอื่น ๆ.....	90
4 ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาสำหรับการ กระทำตามคำสั่งบังคับบัญชา.....	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การกระทำในนามของรัฐ.....	94
- อายุความ.....	103
- บทลงโทษ.....	105
บทที่ 3 กฎหมายวิธีสบัญญัติที่ใช้ในการพิจารณาคดีอาชญากรรมสงคราม.....	111
- กฎหมายวิธีสบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาล.....	111
1 เขตอำนาจศาล.....	116
ก เขตอำนาจศาลตามหลักดินแดน.....	116
ข เขตอำนาจศาลตามหลักสัญชาติ.....	117
ค เขตอำนาจศาลตามหลักป้องกัน.....	118
ง เขตอำนาจศาลตามหลักสากล.....	119
จ เขตอำนาจศาลตามหลักเหนือบุคคลโดยทางอ้อม.....	120
2 องค์ประกอบของศาล.....	132
3 อำนาจหน้าที่ของศาล.....	137
ก อำนาจหน้าที่ของศาลเกี่ยวกับการออกหมาย.....	137
ข อำนาจหน้าที่ของศาลเกี่ยวกับพยานหลักฐาน.....	139
ค อำนาจหน้าที่ของศาลเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณา.....	140
- กฎหมายวิธีสบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอัยการ.....	143
1 การแต่งตั้งอัยการ.....	144
2 อำนาจหน้าที่อัยการ.....	147
- กฎหมายวิธีสบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำเลย.....	151
1 สิทธิของจำเลย.....	152
ก สิทธิของจำเลยหรือผู้ต้องสงสัยในระหว่างการกักขัง.....	152
ข สิทธิของจำเลยในระหว่างการพิจารณาคดี.....	155

- พยานและผู้เสียหาย.....	165
1 สิทธิของพยานและผู้เสียหาย.....	165
2 หน้าที่ของพยานและผู้เสียหาย.....	168
- ขั้นตอนในการดำเนินคดีและขั้นตอนในการพิจารณาคดี.....	169
1 ขั้นตอนในการดำเนินคดี.....	169
2 ขั้นตอนการพิจารณาคดี.....	170
บทที่ 4 แนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหาอาชญากรรมสงคราม	
และการเยียวยาผู้เสียหาย.....	173
- แนวทางในการป้องกัน.....	173
1 การส่งเสริมให้มีการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี.....	173
2 การเผยแพร่กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ.....	177
3 การจัดทำกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมสงครามให้อยู่	
ในรูปของกฎหมายลายลักษณ์อักษร.....	179
- แนวทางในการแก้ไข.....	184
1 ลักษณะของศาลอาญาระหว่างประเทศ.....	191
2 วิธีการจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศและรูปแบบของความสัมพันธ์	
ระหว่างศาลอาญาระหว่างประเทศกับองค์การสหประชาชาติ.....	192
ก การจัดตั้งศาลฯ ขึ้นโดยการแก้ไขเพิ่มเติมกฎบัตรสหประชาชาติ.....	193
ข การจัดตั้งศาลฯ ขึ้นโดยสนธิสัญญา.....	196
ค การจัดตั้งศาลฯ ขึ้นโดยข้อมติของสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ.....	198
ง การจัดตั้งศาลฯ ขึ้นโดยข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคง.....	200
3 วิธีการยอมรับเขตอำนาจศาลของรัฐ.....	203
4 เขตอำนาจศาล.....	205

	หน้า
5 การเลือกตั้งผู้พิพากษาและอัยการ.....	208
6 การลงโทษ.....	210
- แนวทางในการเยียวยา.....	213
1 การชดเชยค่าเสียหายและการคืนทรัพย์สินให้กับผู้เสียหาย.....	214
2 สิทธิในการฟ้องร้องดำเนินคดีต่ออาชญากรสงคราม.....	214
3 การบำบัดและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการกระทำของอาชญากรสงคราม.....	215
4 การช่วยเหลือเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำ ของอาชญากรสงคราม.....	215
5 การให้หน่วยงานเอกชนเข้ามาช่วยเหลือในการเยียวยา.....	216
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	217
รายการอ้างอิง.....	227
ภาคผนวก.....	247
ก ธรรมนูญศาลทหารระหว่างประเทศที่นูเรมเบิร์ก.....	247
ข ข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ 808 (1993).....	255
ค Statute of the International Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Serious Violation of International Humanitarian Law Committed in the Territory of the Former Yugoslavia.....	258
ง Rules of Procedure and Evidence.....	273

จ	Rules Governing the Detention of Persons Awaiting Trial or Appeal before the Tribunal or otherwise Detained on the Authority of the Tribunal.....	343
ฉ	Draft Statue for an International Criminal Court.....	359
	ประวัติผู้เขียน.....	389